КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ЭМГЕК ЖАНА СОЦАЛДЫК ӨНҮГҮҮ
МИНИСТИРЛИГИ

МИНИСТЕРСТВО
ТРУДА И СОЦИАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

КОЛЛЕГИЯНЫН ТОКТОМУ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ КОЛЛЕГИИ

Бишкек ш.
«15» июнь 2016ж. г.

г. Бишкек
№ 4/10

“Кыргыз Республикасындагы үй-бүлөлүк зордук зомбулукту жарандык коомдун жана мамлекеттин көңүл буруусу менен көйгөйлөрүн чечүү” долбоорун ишке ашыруу боюнча

Кыргызстан мурдагы совет чөлкөмүнүн аймагында биринчилерден болуп үй-бүлөдө күч колдонуу көйгөйүн мамлекеттик деңгээлде тааныган “Үй-бүлөдөгү зомбулуктан социалдык-укуктук коргоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамын 2003-жылы кабыл алган. Ошондой эле үй-бүлөлүк зулумдукту жоюу жана алдын алуу боюнча активдүү саясатты жүргүзүүдө, ал 2020-жылга чейин гендердик теңчиликке жетишүү боюнча Улуттук стратегияда жана аркеттердин Улуттук планында чагылдырылган.

Үй-бүлөлүк зомбулуктан коргонуу жана алдын алуу боюнча жооптуу мамлекеттик органдар тарабынан аялдарды, балдарды жана улгайган адамдарды үй-бүлөлүк зомбулуктан коргоонун механизмдери активдүү иштелип чыгууда. Ички иштер органдарында, сот системасында, саламаттыкты сактоодо, социалдык өнүгүүдө үй-бүлөлүк зомбулук боюнча иштерде ведомстволук ченемдик актылар иштелип чыгылган, үй-бүлөлүк зомбулук боюнча иштер жылдык пландарга киргизилет, үй-бүлөдөгү зомбулук боюнча кайрылган адамдар эсепке алынат. Кыргыз Республикасынын Улуттук статистикалык комитети үй-бүлөлүк зомбулук боюнча улуттук статистиканы калыптоо иштерин жылдык статистикалык иштердин планына кошот.

Акыркы 5 жылда ички иштер органдары, сот системасы, социалдык коргоо, саламаттык сактоо системасы жана Акыйкатчы Аппараты үй-бүлөлүк зомбулукка кескин баа берип жаткандыгы байкалууда. Ушундан улам, аталган органдарга жарандардын кайрылуулары өсүүдө.

Бирок, “Үй-бүлөдөгү зомбулуктан социалдык-укуктук коргоо жөнүндө” Мыйзамдын укук колдонуучулук тажрыйбасы аялдарды күч колдонуудан

коргоонун каражаттары эффективдүү эместигин көрсөтүүдө, балдарга карата күч колдонуунун табуу кыйынчылыктары каралууда, күч колдонуу фактылары боюнча балдардын ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдарга кайрылуусунун натыйжасыздыгы ачылууда, ыйгарым укуктуу координациялык органды белгилеген ченемдер жок.

Ошондуктан 2014-жылы социалдык өнүгүү министрлиги башка министрликтер жана жарандык коомчулуктун адистери менен бирдикте колдонуудагы мыйзамдарды кайрадан иштеп чыгуу боюнча чараларды көргөн, өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилген. Натыйжада ченемдик актынын жаңы редакциясы пайда болду. Министрлик тарабынан Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын жаңы долбоорун Кыргыз Республикасынын Жогорку Кенешинин депутаттары менен бирдикте жылдыруу чечими кабыл алынган.

"Үй-бүлөлүк зомбулуктан коргоо жана сактоо жөнүндө" Мыйзам долбоору үй-бүлөлүк зомбулуктан коргоо жана коргонууга кеңири субьектилерди кошуу менен ведомстволор аралык таасирди жана координациялоо системасын түзүүгө багытталган.

Сунушталган мыйзам долбоорунда терминдер кайрадан каралып чыккан, "үй-бүлөлүк зомбулук" түшүнүгү кеңейтилген, ага экономикалык зомбулукту, ошондой эле күч колдонуу менен коркутууну кошуу сунушталган. Мыйзамды аткаруу субьектилери кеңейтилген: үй-бүлөлүк зомбулуктан коргоо жана коргонууга тартылган субьектилерди координациялоо жана өз аракеттенүүсүнө жоопту органдын милдети, мамлекеттик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын милдеттери жана жоопкерчиликтери чектелген, коргоо ордерин берүү жөнүндө ички иштер органдарына кайрылуу укугу бар адамдар белгиленген, ошондой эле зомбулукту аткарган адамга карата натыйжалуу жана чектөө чараларын эффективдүү сунуштоодогу сот органдарынын ыйгарым укуктары кеңейтилген.

Мыйзам долбоорунда үй-бүлөлүк зомбулуктан жапа чеккен адамдарды убактылуу коопсуз жашап турушу үчүн мамлекеттик же муниципалдык жатаканаларда жайгаштыруу, ал эми зомбулук көрсөткөндөрдү – соттун чечими боюнча коррекциялык программадан өткөрүү талабы каралат. Сунушталган документ жарандарга үй-бүлөлүк зомбулуктан коргонуунун эффективдүү чараларын берет.

2014 жылдын, 5- декабрында Бириккен Улуттар Уюмунун түзүмү гендердик теңчилик, укугун жана мүмкунчүлүктөрүн кеңейтүү суроолору менен Кыргыз Республикасынын социалдык өнүгүү министрлиги үй-бүлөлүк зомбулукка каршы күрөшү проектисин ишке ашыруу үчүн мамлекет

жана жарандык коомдун макулдашылган иш аракеттери менен стандарттык келишимге кол коюлган.

Ушул мыйзам долбоорун коомдук талкууга алып чыгууда финансылык чыгымдар камтылат. Аталган суроону чечиш учун БУУнун Трастык Фонду аялдарга карата зомбулукту жоюу үчүн финансылык колдоо көрсөтөт.

Долбоордун негизги максаты болуп мамлекеттик саясаттын эффективдүү ишке ашырылышы, жакшырышы, мыйзамдуулук жана аялдарды зомбулуктан коргоо жана ага жол бербөө кызмат көрсөтүүсүн жакшыртуу болуп эсептелинет. Коюлган маселенин маанилүүлүгүн талкуулап жана угуп, коллегия токтом кылат:

1. Долбоорду иштеп чыгуунун жана бекитүүнүн жүрүшү жөнүндө маалымат эске алынсын.
2. "Уй- бүлөлук зомбулуктан коргоо жана сактоо жөнүндө" Мыйзамы маанилүү экендиги эске алынып, калк арасында, айрыкча массалык-маалымат каражаттарында маалыматтык-түшүндүрүү иштери жүргүзүлсүн.
3. "Үй-бүлөлук зомбулуктан коргоо жана сактоо жөнүндө" Мыйзам долбоорун Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттары менен биргеликте иш жүргүзсүн.
4. 20- ноябрь 2015 ж. №786 Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтому, ошондой эле 29-январь 2016- жылдын №7 Эмгек жана социалдык өнүгүү министрлигинин токтому менен кабыл алынган пландын тиешелүү пункттары боюнча иш алып баруу структуралык, ведомстволук жана аймактык бөлүмдөрүндө иш жүргүзүлсүн.
5. Документтик камсыздоо жана административдик колдоо бөлүмү бул токтомду жетекчиликке алуу жана аткаруу үчүн министрликтин түзүмдүк, ведомстволук жана аймактык бөлүмдөрүнүн бардык жетекчилерине жеткирсин.
6. Коллегиянын токтомунун аткарылышын контролдоо милдети министрдин орун басары Куйкеев Э.А. жүктөлсүн

О ходе реализации проекта "Решение проблем семейного насилия в Кыргызской Республики путем скоординированного реагирования государства и гражданского общества"

Кыргызстан одна из первых на постсоветском пространстве признала наличие проблемы семейного насилия на государственном уровне и приняла Закон Кыргызской Республики в 2003 г. «О социально-правовой защите от насилия в семье». Также активно проводит политику предупреждения и

пресечения семейного насилия, которая отражена Национальной стратегии по достижению гендерного равенства до 2020 г. и Национальном плане действий.

Ответственные по предупреждению и защите от семейного насилия государственные органы разработали и активно совершенствуют механизмы защиты женщин, детей и пожилых от семейного насилия. В органах внутренних дел, судах, здравоохранении, социальном развитии приняты ведомственные нормативные акты по работе с семейным насилием, работа по семейному насилию включается в ежегодные планы работ, ведется учет лиц, обратившихся по поводу насилия в семье. Национальный статистический комитет Кыргызской Республики включает работы формированию национальной статистики по семейному насилию в ежегодный план статистических работ.

За последние 5 лет наблюдается существенное повышение эффективности реагирования органов внутренних дел, судов, социальной защиты, системы здравоохранения и Аппарата Омбудсмена на заявления о семейном насилии. В связи с этим наблюдается устойчивый рост числа обращений граждан в данные органы.

Однако правоприменительная практика Закона «О социально-правовой защите от насилия в семье» показала неэффективность существующих средств правовой защиты женщин от насилия, рассматриваются трудности выявления насилия в отношении детей и неэффективность механизма обращения детей уполномоченные государственные органы по фактам насилия, происходящего в семье, отсутствуют нормы, определяющие уполномоченный координационный орган и его задачи и т.д.

Поэтому с 2014 года Министерством социального развития Кыргызской Республики совместно с другими министерствами и специалистами из гражданского общества предприняты меры по переработке норм действующего закона, внесены изменения и дополнения. Результатом стала новая редакция нормативного акта. Министерством было принято решение дальнейшего продвижения нового проекта Закона Кыргызской Республики совместно с депутатами Жогорку Кенеш Кыргызской Республики.

Проект Закона «Об охране и защите от семейного насилия» нацелен на создание системы координации и межведомственного реагирования с вовлечением более широкого круга субъектов охраны и защиты от семейного насилия.

В предлагаемом законопроекте пересмотрены термины, расширено понятие «семейное насилие», к которому предложено отнести и экономическое насилие, а также угрозу совершения насилия. Расширен круг субъектов исполнения закона; определены обязанности органа,

ответственного за координацию и взаимодействие субъектов, задействованных в охране и защите от домашнего насилия; разграничены обязанности и ответственность государственных и органов местного самоуправления; определены лица, имеющие право обращаться в органы внутренних дел с заявлением о выдаче охранного ордера, а также расширены полномочия судебных органов, предлагая более эффективные и ограничительные меры в отношении лица, совершившего насилие.

Законопроектом предусмотрено право для лиц, пострадавших от семейного насилия, на помещение в государственное или муниципальное убежище для безопасного временного проживания, а для лиц, совершивших семейное насилие, - требование по решению суда пройти коррекционную программу. Предлагаемый документ предоставит гражданам более эффективные меры защиты от насилия в семье.

5 декабря 2014 года было подписано Стандартное Соглашение между Структурой Организации Объединенных Наций по вопросам гендерного равенства и расширения прав и возможностей женщин, и Министерства социального развития Кыргызской Республики о реализации Проекта по борьбе с домашним насилием в Кыргызстане посредством согласованных действий государства и гражданского общества.

Для внесения на общественное обсуждение данного законопроекта влечет за собой определенные финансовые затраты. Решением данного вопроса может выступить финансовая поддержка Трастового Фонда ООН по искоренению насилия в отношении женщин.

Основной целью Проекта является улучшение и эффективное реализация государственной политики, законодательства и услуг служб по домашнему насилию в целях предотвращения насилия и защиты женщин.

Заслушав и обсудив, учитывая важность вопроса, коллегия постановляет:

1. Принять к сведению информацию о ходе реализации проекта.
2. На постоянной основе проводить информационно-разъяснительную работу, среди населения, в средствах массовой информации о важности проекта Закона Кыргызской Республики «Об охране и защите от семейного насилия»
3. Продолжить работу с депутатами Жогорку Кенеш Кыргызской Республики по продвижению проекта Закона «Об охране и защите от семейного насилия».
4. Проводить работу в структурных подведомственных территориальных подразделениях по соответствующим пунктам плана принятого на основе Постановления Правительства Кыргызской Республики №786 от 20 ноября 2015 года, а также распоряжения Министерства труда и социального развития №7 от 29 января 2016 года.

5. Отделу документационного обеспечения и административной поддержки довести настоящее постановление до руководителей структурных, подведомственных и территориальных подразделений Министерства.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на Э.А. Куйкеева - заместителя министра.

Председатель коллегии **К. Базарбаев**

Члены коллегии:

Б. Жекшенов ______________________

Э Куйкеев ________________________

Ж. Полотова ______________________

З. Каденова________________________

Ч. Калмырзаева ___________________

К. Осмонов ________________________

Н. Базарбаев ______________________